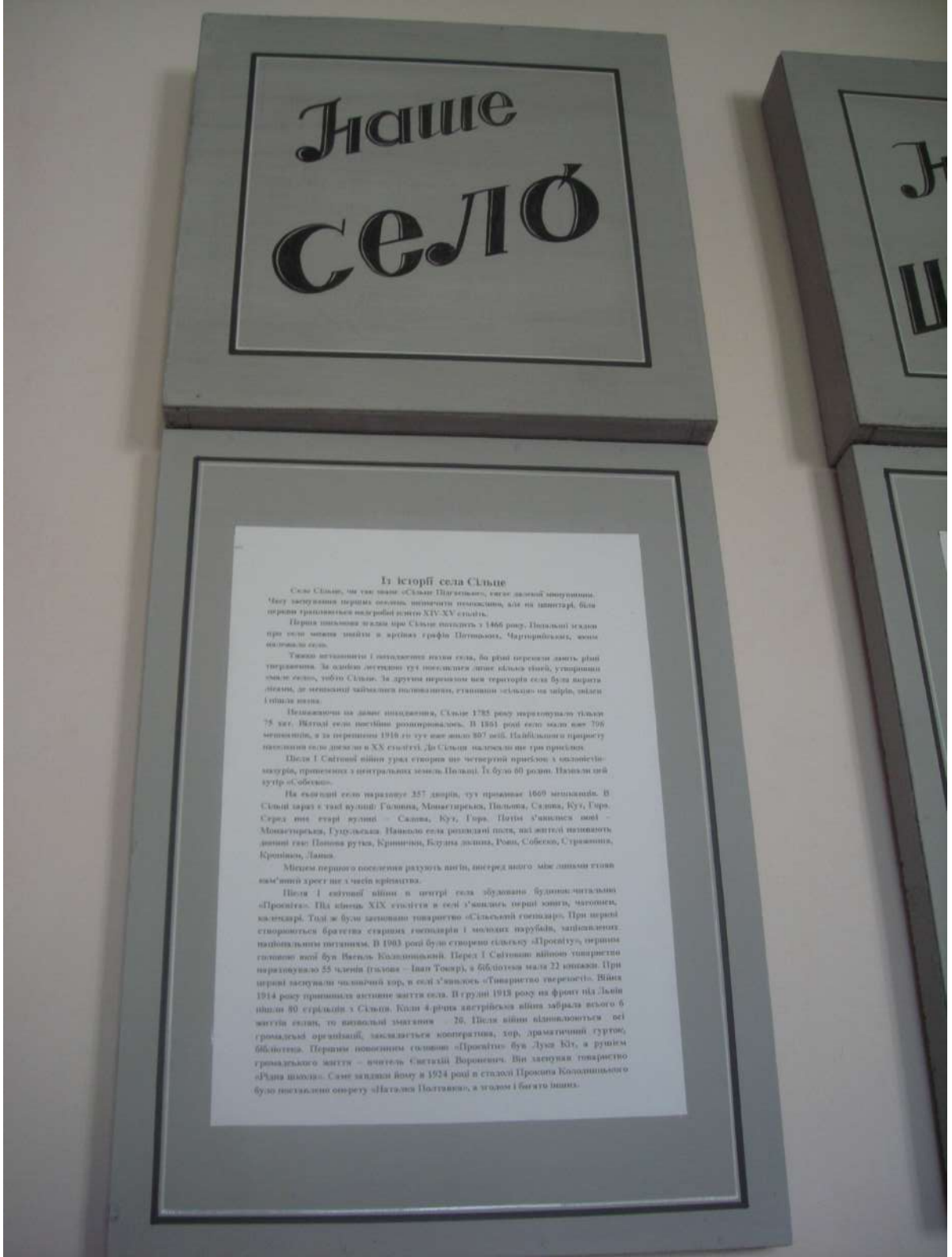

Із історії села Сільце

Село Сільце, чи так зване «Сільце Підгаєцьке», єдине далекої минувшини. Час заснування перших осель визначити неможливо, але на цинтарі, біля церкви трапляються надробні плити XIV-XV століть.

Перші письмові згадки про Сільце походять з 1466 року. Польські згадки про село можна знайти в архівах графів Потоцьких, Чарторийських, яким належало село.

Тяжко встановити і походження назви села, бо різні перекази дають різні тлумачення. За одною легендою тут поселилися дуже вільні піші, утворивши «вільне село», тобто Сільце. За другим переказом вся територія села була вкрита лісами, де мешканці займалися полюванням, ставивши «сільця» на звірів, звідси і пішла назва.

Незважаючи на давнє походження, Сільце 1785 року нараховувало тільки 75 хат. Відтоді село постійно розширювалось. В 1861 році село мало вже 706 мешканців, а за переписом 1910 го тут вже жило 807 осіб. Найбільшого приросту населення село досягло в XX столітті. До Сільця належало ще три присілки.

Після І Світової війни уряд створив ще четвертий присілок з колоністів-хліборобів, привезених з центральних земель Польщі. Їх було 60 родин. Називали цей хутір «Обеково».

На сьогодні село нараховує 357 дворів, тут проживає 1609 мешканців. В Сільці зараз є такі вулиці: Головна, Монастирська, Польова, Садова, Кут, Гора. Серед них старі вулиці – Садова, Кут, Гора. Потім з'явилися нові – Монастирська, Гуцульська. Навколо села розкидані поля, які жителі називають дещо так: Попова рутка, Кринички, Клунна долина, Рови, Собеско, Стрижання, Кропівки, Ланка.

Місцем першого поселення вважають яміїн, посеред якого між лісами стоїть кам'яний хрест що з часів кріпацтва.

Після І світової війни в центрі села збудовано будинок-читальню «Просвіта». Під кінець XIX століття в селі з'явилися перші книги, часописи, календарі. Тоді ж були заснована товариство «Сільський господар». При церкві створюється братство старших господарів і молодих парубків, зацікавлених національним питанням. В 1903 році було створено сільську «Просвіту», першим головою якої був Василь Колодницький. Перед І Світовою війною товариство нараховувало 55 членів (голова – Іван Товар), а бібліотека мала 22 книжки. При церкві заснували чоловічий хор, в селі з'явилось «Товариство тверезості». Війна 1914 року принесла активне життя села. В грудні 1918 року на фронт під Львів пішло 80 стрільців з Сільця. Коли 4-річна австрійська війна забрала всього 6 життів селян, то визвольні змагання – 20. Після війни відновлюються всі громадські організації, засновується кооператива, хор, драматичний гурток, бібліотека. Першим повоєнним головою «Просвіти» був Лука Кіт, а рушієм громадського життя – вчитель Євстахій Воронович. Він заснував товариство «Рідна школа». Саме завдяки йому в 1924 році в стодолі Проскура Колодницького було поставлено оперету «Наталка Полтавка», а згодом і багато інших.